

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

„Panu Bogu świeczkę i diabłu ogarek”, czyli religijność po polsku

"Una candela a Dio e una al diavolo", ovvero la
religiosità in stile polacco

W Polsce wszystkich zarejestrowanych wyznań religijnych jest ponad 200. Najliczniejsza zbiorowość to wierni Kościoła rzymskokatolickiego – 87,6% ogółu ludności. Polacy słyną z religijności.

In Polonia sono registrate più di 200 confessioni religiose. I fedeli della Chiesa cattolica romana sono i più numerosi - 87,6% della popolazione totale. I polacchi sono famosi per la loro religiosità.

Częstochowa, Monastero di Jasna Góra

Źródło: <https://m.niedziela.pl/artikuly/37273/Jasna-Gora-pielgrzymi-szczyt-rozpoczety> [dostęp: 24.02.2023]

Iscrizione sullo striscione: DIO, ONORE, GIORNO

Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/B%C3%B3g,_Honor,_Ojczyzna#/media/Plik:Nowy_sztandar_2BL_a.jpg [dostęp: 24.02.2023]

Przyjęte wraz z Dekalogiem zasady moralne splotły się z normami i zasadami obyczajowymi regulującymi zachowania Polaków. Ilustrują to połączenia wyrazowe:

I principi morali adottati dal Decalogo si intrecciarono con le norme e le regole morali che regolavano il comportamento dei polacchi. Ciò è illustrato dalle combinazioni di parole:

jak Pan Bóg przykazał

come Dio ha comandato

jak Bóg przykazał

come Dio ha ordinato

`tak, jak nakazują zasady określające, co jest właściwe i przyzwoite` WSJP

`come prescritto dalle norme che definiscono ciò che è appropriato e decoroso`

Fai, figliolo, come Dio ti ha comandato

Źródło: <https://wykop.pl/tag/nosaczundajski/wpisy> [dostęp: 24.02.2023]

Niech ręka boska broni kogoś

Dio la mano di Dio protegga

Niech Bóg broni kogoś

Dio protegga qualcuno

`formuła ostrzegająca kogoś przed błędnym w naszym mniemaniu działaniem lub przed czymś, czego powinien unikać' WSJP

`una formula che avverte qualcuno di qualcosa che riteniamo sbagliato o che dovrebbe essere evitato`

ktoś Boga się nie boi

qualcuno che è timorato di Dio

`ktoś czuje się bezkarny w swoim niewłaściwym postępowaniu' WSJP

`qualcuno si sente impunito per le sue malefatte`

Non avete paura di Dio?

Źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=PNeuB7tGkAg> [dostęp: 24.02.2023]

Dio non voglia

Źródło: <https://memy.pl/mem/861875/niech-cie-reka> [dostęp: 24.02.2023]

Polacy mówią:

I polacchi dicono:

Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje,

Chi si alza di buon mattino, a lui Dio dà,

mając na myśli to, że ludzie pracowici, wstający rano do pracy, łatwiej osiągną dobrobyt.

con l'idea che le persone che lavorano sodo, alzandosi la mattina per lavorare, raggiungano più facilmente la prosperità

Kto rano wstaje

ten idzie do pracy...

Chi si alza al mattino va a lavorare....

Źródło: <https://demotywatory.pl/4362513/Kto-rano-wstaje> [dostęp: 24.02.2023]

W etykę chrześcijańską wpisuje się także polska gościnność, co oddaje przysłowie:

L'ospitalità polacca è anche parte dell'etica cristiana, come si evince dal proverbio:

Gość w dom, Bóg w dom

Ospite in casa, Dio in casa

- `formuła nakazująca gospodarzom serdeczne i gościnne podejmowanie przybyłych`
`una formula che impone ai padroni di casa di dare un'accoglienza calorosa e ospitale ai visitatori`
- `używana również jako formuła powitalna wyrażająca radość z odwiedzin` WSJP
`usato anche come formula di benvenuto per esprimere il piacere di una visita`

Ospite in casa, Dio in casa

Źródło: <https://www.etsy.com/listing/759663036/traditional-polish-sign-go-w-dom-bog-w> [dostęp: 24.02.2023]

Polskie zachowania grzecznościowe obejmują:

Quando si incontra un religioso si utilizza

☐ chrześcijańskie pozdrowienie:

La formula di saluto:

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Sia lodato Gesù Cristo!

Odpowiedź:

Risposta:

Na wieki wieków. Amen!

Nei secoli dei secoli. Amen!

Są one życzeniem dobra i szczęścia drugiej osobie w obecności Boga, czyli z Bożym błogosławieństwem.

Sono un augurio per il bene e la felicità di un'altra persona alla presenza di Dio, cioè con la sua benedizione.

Sia lodato Gesù Cristo!

Źródło:

<https://www.facebook.com/miesiecznik.Rozaniec/photos/a.209841682526112/1761413617368903/?type=3> [dostęp:

24.02.2023]

☐ chrześcijańskie życzenie:

L'augurio cristiano:

Szczęść Boże!

Dio sia lodato!

Odpowiedź:

Risposta:

Bóg zapłać! lub Daj Boże! lub Szczęść Boże!

Dio te ne renda merito! o Dio ti benedica!

Szczęść Boże!

Jak dobrze, że można jeszcze te słowa usłyszeć
od innych ludzi podczas pracy

Dio sia lodato!

Quanto è bello poter sentire ancora queste parole da
altre persone mentre si lavora!

Źródło: <https://demotywatory.pl/4661748/Szczesc-Boze->
[dostęp: 24.02.2023]

Życzenie szczęścia to prośba skierowana
do Boga i zarazem wyznanie wiary w
Niego i Jego Opatrzność.

Życzenie to może spełnić tylko Bóg.

Il desiderio di felicità è una richiesta rivolta a Dio e allo
stesso tempo una dichiarazione di fede in Lui e nella Sua
provvidenza. Questo desiderio può essere esaudito solo da
Dio.

Dio benedica i giovani sposi!

Źródło: <https://sternamilosc.pl/szczesc-boze-mlodej-parze/>
[dostęp: 24.02.2023]

Evviva i minatori!

Dio benedica il vostro lavoro!

Źródło: <http://gieksa.pl/szczesc-boze-2/> [dostęp:
24.02.2023]

☐ chrześcijańskie błogosławieństwa:
benedizioni cristiane:

Niech Cię Bóg błogosławi!

Che Dio ti benedica!

Niech Cię Bóg ma w swojej opiece!

Che Dio ti protegga!

Idź z Bogiem!

Vai con Dio!

Wracaj z Bogiem!

Torna con Dio!

Z Bogiem!

Con Dio!

Che il Signore vi benedica e vi protegga!

Źródło: <https://www.panachwal.pl/produkt/gadzety-chrzcijanske-kubek-175-niech-cie-pan-blogoslawi-i-strzeze/> [dostęp: 24.02.2023]

Błogosławić to życzyć dobra jakiejs osobie lub rzeczy, gdy jednocześnie w sposób jasny i serdeczny wyraża się to życzenie.

Benedire significa augurare il bene di una persona o di una cosa, esprimendo allo stesso tempo questo desiderio in modo chiaro e sentito.

❑ chrześcijańskie pożegnanie
addio cristiano

Zostań z Bogiem!

Rimanete con Dio!

Z Bogiem!

con Dio!

`formuła pożegnania wyrażająca życzenie powodzenia i opieki
Bożej nad kimś` WSJP

`una formula di commiato che esprime un augurio di buona fortuna e di protezione da
parte di Dio per una persona`

**Z PANEM
BOGIEM**

Con Dio!

Źródło: <https://ksiegarnia.bernardinum.com.pl/pl/p/Z-Panem-Bogiem-kolor-okladki-czarny/447> [dostęp: 24.02.2023]

Bóg mi świadkiem

Dio mi è testimone

jak mi Bóg miły

come Dio vuole

`używane w sytuacji zaklinania się lub składania przysięgi` WSJP

`utilizzato in situazioni di scongiuro o di giuramento`

Dio mi è testimone. Sono innocente!

Fantastico! Un altro mandato di comparizione.

Źródło: <https://paczaizm.pl/bog-mi-swiadkiem-jestem-niewinny-swietnie-kolejne-wezwanie-do-sadu/>

[dostęp: 24.02.2023]

☐ chrześcijańskie podziękowanie:

ingraziamento cristiano:

Bóg zapłać!

Dio vi benedica!

Formuła jest formą zapłaty za dobro. Ktoś, nie mogąc odwdzińczyć się inaczej (bo nie ma czym, albo ty nie chcesz tego), dziękuje ci za dobro niejako poprzez Boga. "Bóg zapłać", to inaczej: skoro nie chcesz innej zapłaty, to niech ci Bóg wynagrodzi twoje dobre serce.

Si tratta di una formula di ringraziamento per del bene che si è ricevuto. Qualcuno, non potendo ripagarvi in altro modo (perché non c'è nulla con cui ripagarvi, o perché voi non lo volete), vi ringrazia per la vostra bontà, per così dire, attraverso Dio. "Dio ti ripaghi" è un altro modo per dire: visto che non vuoi nessun altro pagamento, che Dio ti ricompensi per il tuo buon cuore.

dzięki Bogu!

Grazie a Dio!

chwała Bogu!

lode a Dio!

`używane do wyrażenia satysfakcji, że coś się jednak udało` WSJP

`usato per esprimere soddisfazione per il fatto che qualcosa è stato fatto, dopo tutto`

**A później zamiast strażakom,
dziękują Bogu**

E poi, invece dei pompieri, ringraziano Dio.

Źródło:

<https://obrazkowo.pl/345860a9a879aa4908a2859f012ff34a/A-p%C3%B3%C5%BAniej-zamiast-stra%C5%BCakom-dzi%C4%99kuj%C4%85-Bogu> [dostęp: 24.02.2023]

Inne określenia językowe potwierdzające silny związek z wiarą katolicką oraz wielowiekową tradycją chrześcijańską

Altre espressioni linguistiche che dimostrano il forte legame con la fede cattolica e con secoli di tradizione cristiana

ktoś Boga się nie boi

qualcuno che non ha timore di Dio

`ktoś czuje się bezkarny w swoim niewłaściwym postępowaniu`

WSJP

`qualcuno si sente impunito per le sue malefatte`

Sen mara, Bóg wiara

Visione in sogno, fede in Dio

Bóg wiara, sen mara

Fede in Dio, sogno di visione

`nie należy wierzyć ani w sny, ani w przepowiednie` WSJP

`non bisogna credere né nei sogni e neppure nelle profezie`

Wybuchowa Dawka Humoru | BLASTY.PL

In campagna la gente non teme Dio, ma solo quello che dirà il vicino.

Źródło: <https://www.blasty.pl/user/anonim/all/2418> [dostęp: 24.02.2023]

Mimo przyjęcia chrześcijaństwa, wierzenia i obrzędy religijne Słowian przetrwały w kolejnych wiekach. Uwidaczniają to poniższe przysłowia:
Nonostante l'adozione del cristianesimo, le credenze religiose e i rituali degli Slavi sopravvissero nei secoli successivi. Lo dimostrano i seguenti proverbi:

Panu Bogu świeczkę i diabłu ogarek

Una candela a Dio e una mozzicone al diavolo

`ktoś - ze względu na własny interes - chce zadowolić dwie przeciwstawne strony` WSJP

`qualcuno, per interesse personale, vuole soddisfare due parti opposte`

Wersja łacińska najlepiej oddaje pierwotne znaczenie przysłowia: jednemu ofiaruję, by pomagał, drugiemu, by nie szkodził.

Bogu służ, a diabła nie gniewaj

Servi Dio e non irritare il diavolo

`przezorny ubezpiecza się ze wszystkich stron` WSJP

`il prudente si assicura da tutte le parti`

Początkowo w folklorze polskim diabły były to legendarne, rogate postacie, wywodzące się od złych lub złośliwych demonów – tzw. *czartów* lub *biesów* – pochodzących z mitologii słowiańskiej.

Inizialmente, nel folklore polacco, i diavoli erano figure leggendarie con le corna, derivate da demoni o spiriti maligni - i cosiddetti czart o bies - della mitologia slava.

PANU BOGU ŚWIECZKĘ, A DIABŁU OGAREK

ZABOBONY - TRADYCJA CZY ZAGROŻENIE?

Una candela a Dio e una candela al diavolo.

Superstizione - tradizione o minaccia?

Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=k673dxfATmE>

[dostęp: 24.02.2023]

Źródło: <https://www.naszeszlaki.pl/archives/60847>

[dostęp: 24.02.2023]

Przywiązanie do katolicyzmu i przekonanie o opiekuńczej miłości Boga nie przeszkadza Polakom wierzyć w zabobony i przesady oraz stosować wynikające z nich praktyki.

L'attaccamento al cattolicesimo e la convinzione dell'amore protettivo di Dio non impediscono ai polacchi di credere in superstizioni e credenze e di seguire le pratiche che ne derivano.

Źródło: <https://auslanderkawszwajcarii.com/tag/odpukac-w-niemalowane-drewno/> [dostęp: 24.02.2023]

Przesądem określamy zjawisko nieuzasadnionej racjonalnie wiary w daną rzecz, proces lub inne zjawisko, która jest bezkrytyczna i bezpodstawna. Wszystkie przesady posiadają ciąg przyczynowo-skutkowy, jednakże oparty jest on zwykle na prostych założeniach poznawczych.

Una credenza è un'adesione dell'anima e della mente a una verità soprannaturale non sempre spiegabile con la ragione. Tutte le credenze hanno una sequenza di causa-effetto, ma di solito si basano su semplici ipotesi cognitive.

Zabobony to ogół wierzeń i praktyk opartych na przekonaniu o istnieniu mocy nadprzyrodzonych, które mogą sprowadzić na kogoś nieszczęście lub ustrzec go przed nim.

Le superstizioni sono un insieme di credenze e pratiche basate sulla convinzione dell'esistenza di poteri soprannaturali che possono portare sfortuna a qualcuno o proteggerlo da essa.

Źródło: <https://www.rafalszrajnert.pl/przesady/> [dostęp: 24.02.2023]

Przesady i zabobony wywodzą się lub nawiązują do dawnych wierzeń i rytuałów kultury magicznej.

Superstizioni e credenze derivano o si riferiscono ad antiche credenze e rituali della cultura magica.

Najciekawsze przesady polskie

Le più interessanti credenze polacche

Czerwona wstążka

Przesąd został zaadaptowany prawdopodobnie ze starożytnego Rzymu, polega na wierze we właściwości obronne i chroniące przed złem koloru czerwonego. Z tego powodu nakładano na ubrania dziecięce czerwone wstążki.

Nastro rosso. Si tratta di una credenza probabilmente adattata dall'antica Roma. Il colore rosso avrebbe delle proprietà difensive e protettive dal male. Per questo motivo, i nastri rossi venivano messi sui vestiti dei bambini.

Źródło: <https://whisbear.com/pl/blog/czerwona-wstazka-na-wozku/> [dostęp: 24.02.2023]

Ślub tylko w miesiącu z literą "r"

Sposarsi solo in un mese con la lettera "r"

Jeżeli pragniemy mieć udane małżeństwo na całe życie, to ślub musimy wziąć tylko w którymś z następujących miesięcy: marcu, czerwcu, sierpniu, wrześniu, październiku lub grudniu.

Se vogliamo avere un matrimonio di successo per tutta la vita, dobbiamo sposarci solo in uno dei seguenti mesi: marzo, giugno, agosto, settembre, ottobre o dicembre.

Szycie na kimś

Cucire su qualcuno

Przesąd ten mówi, że nie wolno zszywać niczego na kimś (lub na samym sobie), czyli np. zaszywać rozprutego szwu w bluzce, którą ktoś ma akurat na sobie. Grozi to bowiem zaszcieniem rozumu tej osobie (ewentualnie zaszcieniem jej pamięci). Prawdopodobnie wynika to z faktu, że wszystkie ostre przedmioty są powszechnie uważane za „złe”, robiące krzywdę.

Questa credenza afferma che è vietato cucire qualcosa su qualcuno (o su se stessi), ad esempio, ricucire una cucitura strappata in una camicetta che qualcuno sta indossando. Questo perché si rischia di «cucire» la mente di quella persona (o forse addirittura la sua memoria). Ciò è probabilmente dovuto al fatto che tutti gli oggetti appuntiti sono generalmente considerati "cattivi", dannosi.

Źródło: <https://needletwiddle.pl/haftowanie-w-zaduszki/> [dostęp: 24.02.2023]

Odpukać w niemalowane drewno

Bussare sul legno non verniciato

Początki wiary w tę odganiającą pecha czynność mogą sięgać działalności pierwszych druidów, według których w drzewach zaklęci byli bogowie. Stukanie w drewno było uważane za formę fizycznego kontaktu z siłami wyższymi, co miało przynosić szczęście. Wierzono też, że stukanie w drzewo uwalnia pozytywne duchy, które się nami opiekują.

Le origini della credenza per scacciare la mala sorte possono essere fatte risalire alle attività dei primi druidi, che credevano che gli dei fossero incantati negli alberi. Battere sul legno era ritenuta una forma di contatto fisico con forze superiori, che si credeva portasse fortuna. Si credeva anche che picchiettando un albero si liberassero gli spiriti positivi che si prendevano cura di noi.

Źródło: <http://czaryzdrewna.blogspot.com/2012/03/odpukac-w-niemalowane.html> [dostęp: 24.02.2023]

Co przynosi Polakowi szczęście?

Cosa porta fortuna a un polacco?

Amulety i talizmany od starożytności miały zapobiegać nieszczęściu lub przynosić szczęście.

Fin dall'antichità, amuleti e talismani avevano lo scopo di scacciare la sfortuna o portare fortuna.

Łuski od karpia

noszone w portfelu gwarantują dostatek
pieniędzy.

Scaglie di carpa portate in un portafoglio garantiscono
un'abbondanza di denaro.

Kominiarz

Spazzacamino

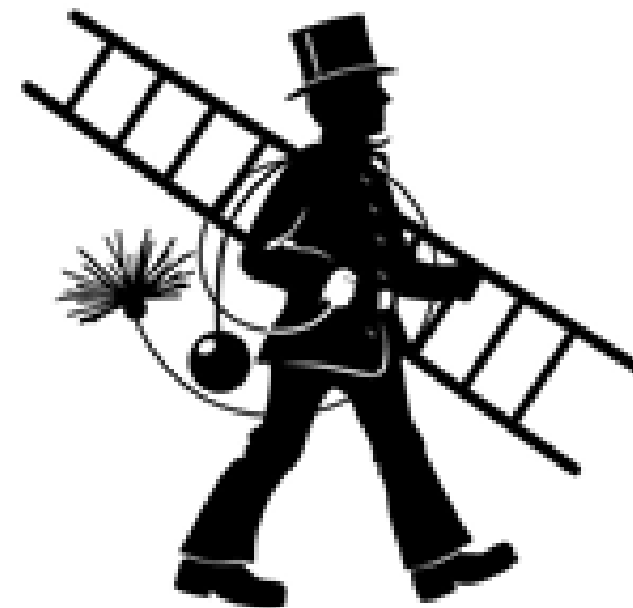
Na widok kominiarza łapiemy się za guzik, wierząc, że przyniesie to szczęście. Zwyczaj ten wywodzi się z czasów, kiedy od czystości komina zależało, czy dom będzie właściwie ogrzany. Dlatego uważano kominiarza za strażnika domowego ogniska.

Alla vista di uno spazzacamino, afferriamo un bottone, credendo che porti fortuna. Questa usanza risale a un'epoca in cui dalla pulizia del camino dipendeva il corretto riscaldamento della casa. Lo spazzacamino era quindi considerato il guardiano della casa.

Kiedyś guzik pełnił rolę amuletu. Uważano, że przynosi szczęście.

Wiele osób, łapiąc się za guzik na widok kominiarza, wypowiada też życzenie w nadziei, że się ono spełni.

Il bottone fungeva da amuleto. Si credeva che portasse fortuna. Molte persone, quando afferrano un bottone alla vista di uno spazzacamino, esprimono anche un desiderio e la speranza che si avveri.

Źródło: http://1lozamoscblog.blogspot.com/2013/01/przeczytane-przemyslane-skomentowane_22.html [dostęp: 24.02.2023]

Szczęśliwa moneta

Una moneta fortunata

Gdy Polak zobaczy monetę na chodniku, podnosi ją, chucha i wkłada do portfela.

Wiele osób tak robi, wierząc, że to przyniesie im powodzenie oraz pomnoży zawartość portfela. Źródła tego przesądu należy szukać w dawnych wierzeniach, zgodnie z którymi uważano metal za dar zesłany przez bogów.

Quando un polacco vede una moneta sul marciapiede, la raccoglie, ci soffia sopra e la mette nel portafoglio. Molte persone lo fanno, credendo che questo porti loro fortuna e moltiplichi il contenuto del loro portafoglio. L'origine di questa superstizione può essere fatta risalire ad antiche credenze, secondo le quali il metallo era considerato un dono degli dei.

Pannie młodej wkładano do buta małą monetę – miało to zapewniać szczęście w małżeństwie i dostatnie życie. Zwyczaj chuchania na znalezione pieniądze powoduje „przyciągnięcie” kolejnych pieniędzy. Do rozpowszechnienia tego zwyczaju przyczynili się w dawnych czasach kupcy, którzy chuchali na zarobek, gdy udało im się dobić targu.

Una piccola moneta veniva messa nella scarpa della sposa: questo doveva garantire la felicità del matrimonio e una vita prospera. L'usanza di ridere dei soldi trovati "attira" altro denaro. Questa usanza è stata diffusa nei tempi antichi dai mercanti, che soffiavano sui guadagni dopo un affare ben concluso

Jeśli nie chce ci się go podnieść
nie zdziw się, jeśli ci go kiedyś zabraknie

www.demotywatory.pl

Se non volete raccoglierlo, non sorprendetevi se lo perdetevi.

Źródło: <https://demotywatory.pl/3264688/Jesli-nie-chce-ci-sie-go-podniesc> [dostęp: 24.02.2023]

Koniczynka

Trifoglio

Od zarania dziejów oznacza szczęście. Według legendy Adam i Ewa po wygnaniu z raju zabrali ze sobą na pamiątkę właśnie słynną koniczynę.

Jej symbolika mimo wszystko jest bardziej złożona, ponieważ każdy listek oznacza co innego.

Fin dalla notte dei tempi, è sinonimo di buona fortuna. Secondo la leggenda, Adamo ed Eva portarono con sé come ricorso il famoso trifoglio dopo la loro espulsione dal paradiso terrestre. Il suo simbolismo è tuttavia più complesso, poiché ogni foglia ha un significato diverso.

Pierwszy to **nadzieja**, drugi oznacza **wiarę**, trzeci **miłość**, a czwarty **szczęście**.

La prima è la speranza, la seconda sta per la fede, la terza per l'amore e la quarta per la felicità.

Szczęście jest jak czterolistna koniczyna

Zanim je znajdziesz,
zezre je jakaś krowa

La felicità è come un quadrifoglio. Prima che lo trovi, qualche mucca lo ha già mangiato.

Źródło: <https://demotywatory.pl/5136122/Szczescie-jest-jak-czterolistna-koniczyna>
[dostęp: 24.02.2023]

Podkowa

Ferro di cavallo

Zawieszona nad drzwiami ma zapewniać pomyślność całemu domowi i jego mieszkańcom. Dlaczego akurat podkowa? Nie wiadomo.

Il ferro di cavallo appeso sopra la porta dovrebbe garantire la fortuna dell'intera casa e dei suoi abitanti. Perché un ferro di cavallo? Nessuno lo sa.

Może dlatego, że ma siedem dziurek (a siódemka to szczęśliwa liczba) i jest wykonana z żelaza.

Forse perché ha sette fori (e il sette è un numero fortunato) ed è fatto di ferro.

Żelazo powszechnie uważano dawniej za metal o wielkiej mocy, który odgania złe duchy.

Ludzie wierzyli, że demony czy wiedźmy boją się żelaza.

In passato si riteneva che il ferro fosse un metallo con il grande potere di allontanare gli spiriti maligni. La gente credeva che i demoni o le streghe avessero paura del ferro.

Nic nie daje takiej władzy nad
ludźmi

Jak porządny zabobon

www.demotywatory.pl

Niente dà tanto potere sulle persone quanto una discreta superstizione.

Źródło: <https://demotywatory.pl/3510585/Nic-nie-daje-takiej-wladzy-nad-ludzmi> [dostęp: 24.02.2023]

Przez próg się nie witamy

Non ci salutiamo attraverso la soglia di casa

Wierzono, że rzeczywistość za progiem to świat, w którym mogą występować złe duchy i inne zagrożenia.

Si credeva che la realtà che si apriva oltre la soglia fosse un mondo in cui potevano esistere spiriti maligni e altri pericoli.

Uścisk dłoni nad progiem, a więc nad granicą świata bezpiecznego i niepewnego, mógł być niczym kanał przenoszący potencjalne zagrożenie do domu.

Una stretta di mano oltre la soglia, e quindi oltre il confine tra mondo sicuro e mondo insicuro, potrebbe essere come un canale che porta a casa un potenziale pericolo.

Przesąd ten, choć już tak nieuzasadniony, bardzo silnie przetrwał w Polsce i nie tylko.

Questa superstizione, sebbene non più così infondata, è sopravvissuta con forza in Polonia e non solo.

Źródło: <https://demotywatory.pl/4240973/Piatek-trzynastego-czarny-kot>
[dostęp: 24.02.2023]

Przejdźcie pod drabiną

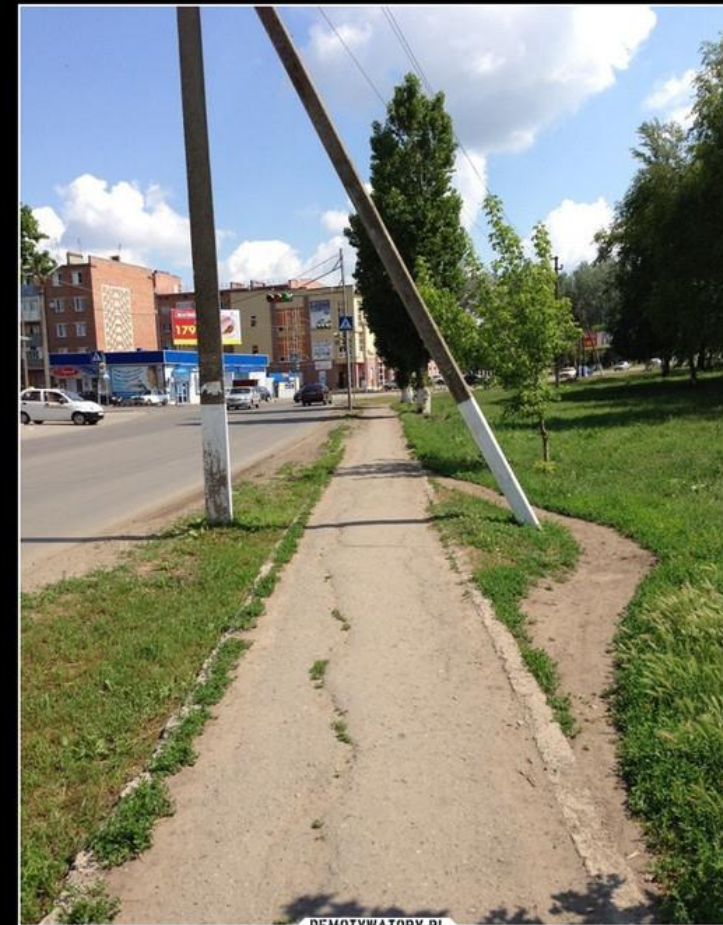
Passaggio sotto la scala

Niegdyś wierzono, że przechodzenie pod rozstawioną drabiną "zrzuca" dobrego ducha, siedzącego na głowie człowieka. Jeśliby duch ten został strącony, mogłoby nas dopaść nieszczęście.

Un tempo si credeva che passare sotto una scala che era stata montata avrebbe "buttato giù" uno spirito buono seduto sulla testa di una persona. Se questo spirito veniva abbattuto, poteva accadere una disgrazia.

Źródło: <https://demotywatory.pl/4240973/Piatek-trzynastego-czarny-kot> [dostęp: 24.02.2023]

Przesądny człowiek

odkrywa nowe drogi w życiu

Un uomo superstizioso scopre nuove strade nella vita

Źródło: <https://demotywatory.pl/4163991/Przesadny-czlowiek> [dostęp: 24.02.2023]

Co Polakowi przynosi nieszczęście?

Cosa porta la sfortuna a un polacco?

Czarny kot

Gatto nero

Jest symbolem wszystkiego, co złe. Zwiastuje on nieszczęście, pecha, chorobę, a nawet śmierć.

È un simbolo di tutto ciò che è malvagio. Preannuncia disgrazie, sfortuna, malattie e persino la morte.

Zazwyczaj były związane z magią, czarami oraz rzucanymi na ludzi klątwami. Stanowiły bowiem atrybut wiedźm i czarownic. Były czymś nieznanym oraz wywołującym niepokój, złym duchem, omenem śmierci, którego ludzie po prostu się bali.

Di solito erano associati alla magia, agli incantesimi e alle maledizioni lanciate sulle persone. Erano un attributo di streghe e maghi. Erano qualcosa di sconosciuto e inquietante, uno spirito maligno, un presagio di morte, di cui si aveva semplicemente paura.

Źródło: <https://pl.411answers.com/a/jak-zaczely-sie-przesady.html> [dostęp: 24.02.2023]

Piątek 13-go

Gotowi na stawienie czoła pechowi?

www.demoty.pl - Demotivational posters.

Venerdì 13Pronti ad affrontare la sfortuna

Źródło: <https://inowroclaw.naszemiasto.pl/piatek-trzynastego-przesady-13-smiesznych-obrazkow-na/ar/c8-4725171> [dostęp: 24.02.2023]

Pechowa 13-ka

13 sfortunato

Ta liczba uważana jest za przynoszącą pecha. Największego pecha ma przynosić **piątek 13.**

Questo numero è considerato portatore di sfortuna. Si dice che il venerdì 13 sia particolarmente sfortunato.

To wierzenie sięga Starożytności, gdy liczbę 12 uważano za doskonałą i porządkującą. Z kolei następująca po niej liczba 13 została nazwana „diabelskim tuzinem”, jako pierwszą wykraczającą poza liczbę doskonałą. Questa credenza risale all'antichità, quando il numero 12 era considerato perfetto e ordinato. A sua volta, il numero 13 che lo seguiva era chiamato la "dozzina del diavolo", in quanto il primo oltre un numero perfetto.

Dodatkowo pechowy piątek to dzień śmierci Jezusa, więc w połączeniu z „13” budzi duże zaniepokojenie.

Inoltre, il venerdì sfortunato è il giorno della morte di Gesù, quindi se combinato con il "13" suscita molta preoccupazione.

Piątek 13-go

**Optymista - nie wierzę w zabobony,
będę miał szczęście.**
**Pesimista - no nie, piątek trzynastego,
będę miał pecha.**
Realista - jest wreszcie weekend!

Ottimista - Non credo nella superstizione, sarò fortunato.

Pessimista - Beh no, venerdì 13 sarò sfortunato.

Realista - Finalmente è il fine settimana.

Źródło: <https://demotywatory.pl/4964458/Piatek-13-go-Optymista-nie-wierze-w-zabobony-bede-mial> [dostęp: 24.02.2023]

Rozbite lustro

Specchio rotto

Oznacza siedem lat nieszczęścia.

W starożytności wierzono, że odbity wizerunek człowieka zawiera w sobie część jego duszy, a więc zniszczenie wizerunku (lustra) oznacza zniszczenie duszy.

Significa sette anni di disgrazie. Nell'antichità si credeva che l'immagine riflessa di una persona contenesse parte della sua anima, quindi la distruzione dell'immagine (specchio) significava la distruzione dell'anima.

Rzymianie wierzyli w siedmioletni cykl ludzkiej egzystencji (następowała wtedy odnowa ciała, zwiększenie vitalności itp.).

Zniszczenie wizerunku oznaczało zaburzenie tego cyklu.

I Romani credevano in un ciclo settennale dell'esistenza umana (c'era quindi un rinnovamento del corpo, un aumento della vitalità, ecc.). Distruggere un'immagine significava interrompere questo ciclo.

Podobno jednak pecha można odwrócić – np. schowany do portfela fragment stłuczonego lusterka przynosi szczęście.

Tuttavia, si dice che la sfortuna possa essere invertita: ad esempio, un frammento di specchio rotto infilato nel portafoglio porta fortuna.

Specchio rotto durante il gioco Sette anni di infelicità, trattenuta della paghetta mensile e una punizione al computer per una settimana.

Źródło: <https://nianio.com.pl/nie-rob-tego-w-piatek-13-go-czyli-czemu-ten-dzien-jest-pechowy-oraz-przesady-z-nim-zwiazane/> [dostęp: 24.02.2023]

Wstanie z łóżka lewą nogą

Alzarsi dal letto con il piede sinistro

Tego, któremu się to przydarzy, czeka wyjątkowo zły dzień – będzie mu towarzyszył zły humor, wszystko go będzie denerwować, nic mu się nie będzie udawać.

Per colui al quale accade questo, si prospetta una giornata eccezionalmente negativa: sarà di cattivo umore, tutto lo turberà, nulla gli andrà bene.

Prawdopodobnie ten przesąd wynika z faktu, że w wielu kulturach lewa strona uważana jest za gorszą niż prawa.

È probabile che questa superstizione derivi dal fatto che in molte culture il lato sinistro è considerato peggiore del destro.

Chrześcijanie wierzą natomiast, że prawa strona jest stroną raju i zbawionych (oni właśnie zasiądą po prawicy Boga podczas Sądu Ostatecznego), a lewa – piekła i potępionych.

I cristiani, invece, credono che il lato destro sia quello del paradiso e dei salvati (sono quelli che siederanno alla destra di Dio durante il Giudizio Universale), mentre il lato sinistro sia quello dell'inferno e dei dannati.

Superstizione

A volte non importa con quale piede ci si alza dal letto.

Źródło: <https://demotywatory.pl/343568/Przesady>

[dostęp: 24.02.2023]

Nie siedź na rogu stołu

Non sedersi all'angolo del tavolo

Osoba, która siedzi na rogu stołu zostanie starym kawalerem lub starą panną.

Chi si siede all'angolo del tavolo è destinato a restare scapolo o zitella.

Po czym poznać kawalera?

Ze spokojem zamawia kolejne piwo, nie patrząc na zegarek...

www.demotywatory.pl

Come si riconosce uno scapolo?

Con serenità ordina un'altra birra senza guardare l'orologio....

Źródło: <https://m.demotywatory.pl/2074894> [dostęp: 24.02.2023]

Dziękujemy za uwagę😊
Grazie per l'attenzione!